

որտալը արդիւնաւոր արհեստ մը գարձած էր տեղւոյն բնակչաց համար, վասն զի սոխակ մը մինչեւ 1000 դահեկանի կվաճառէին: Լաւ սոխակներն ընդհանրապէս Հայաստանի Արարատեան գաւառի եւ Ուտիացոց աշխարհին մէջ կգանուէին, ուսկից ուրիշ հեռաւոր քաղաքներ ալ կտանէին վաճառելու:

Այն որսորդները փորձով իմացան որ այս թռչունը սրբան լաւ տեսակը լինի, այնքան զժուար կըռնուի, եւ անկէց աւելի ալ զբժուար կլինի բռնելէն յետոյ պահել ու երգել տալ, վասն զի նոցա շատերուն ձայնը կխղճուի եւ իւրեանց ընկերէն բաժանուելու ցաւէն կմեռնին:

ՀՆԴԿԱԿԱՆ ԱՌԱԾՆԵՐ

Առաքինի մարդը՝ փորձուած ոսկիի կնմանի:

Ո՛վ որ քեզի շողոքորթութիւն կընէ, ա՛յն է քու թշնամիդ, անկէ՛ց վախցի՛ր:

Երբոր դու զուրիշը դատելու լինիս, նախ քեզմէ սկսէ:

Անխելք մարդը վեց կերպով կճանաչուի,

ա) Կբարկանայ՝ առանց պատճառի.

բ) Կխօսի՝ առանց նպատակի.

գ) Կհաւատայ՝ չգիտնալով թէ ի՞նչ բանի.

դ) Միտքը կփոխէ առանց հարկաւորութեան.

ե) Միշտ ուրիշի ունեցածին կցանկայ.

զ) Ամենեւին լաւութիւն չը՛ճանչնար:

Քու ամենակասկածելի թշնամիդ՝ դո՛ւ ինքդ ես:

Միշտ միտքդ բեր որ վաղը երէկ պիտի դառնայ:

Ինչո՞ւ կուզես հնձել՝ երբոր չես ցանած:

Ջրաղացի ծայնը կլսուի, բայց ալիւրը ծածկուած կմնայ. — ջրաղացը մարդն է, իսկ ալիւրն իմաստութիւն:

Երբ գետէ մը անցնել կուզես, առաջ խորութիւնը չափէ:

Ջրին չհասած՝ կօշիկներդ մի՛ հաներ:

Իշու մահը՝ շներուն ուրախութիւն է:

Երկու դաշոյնը մէկ պատենի մէջ չդրուիր. այսպէս ալ իմաստութիւնն ու յիմարութիւնը ի միասին չեն բնակիր:

Ամէն անասունը ակռաներ ունին, բայց եւ ո՛չ ամենքը մագիլներ:

Արեգակ տեսնելու համար՝ ձրագի հարկաւորութիւն չկայ:

Ի՞նչ պէտք է մարդկանցմէ ողորմութիւն խըն-

դրել, երբ մարդիկ իրենք ալ ողորմութեամբն Աստուծոյ կապին. — ուրեմն Աստուծմէ խնդրէ:

Թշնամւոյն ներդն ու նորա չարութեան փոխարէն բարութիւն ընողը՝ կատարեալ իմաստուն է:

Բարեկամդ սիրէ, բայց ո՛չ քեզի համար, այլ նորա ուրախութեանը համար:

Մեք ամենքս ալ մահկանացու եմք. երանելի մարդն ա՛յն է՝ որ առանց յանցանքի կմեռնի:

Մարդս թէ որ լաւ ինքզինքը ճանաչէ, գիտցիր որ զԱստուած ալ կճանաչէ:

Կտեսնե՞ս այն ահագին կաղնին, գիտցի՛ր որ իսկզբան հատիկ մը հունդ եղած է:

Դու քո խօսքիդ տէրն ես՝ քանի որ բերնէդ ելած չէ. բայց բերնէդ ելնելէն վերջը՝ նա՛ է քո տէրդ:

Առանց փորձելու՝ երեք բանի մի՛ հաւատար,

ա) Գաջութեանդ՝ եթէ չես գտնուած կուռի մէջ.

բ) Իմաստութեանդ՝ եթէ մէկէ մը չես փորձուած.

գ) Բարեկամիդ՝ եթէ նեղութեան մէջ չես ընկած:

Իրենց համար չեն անցնիր մեծամեծ գետերը. իրենց համար չեն բարձրանար մեծամեծ ծառերը. իրենց համար չեն ապրիր մեծամեծ մարդիկը:

Երեք տեսակ մարդկանց մի՛ հաւատար,

ա) Զօրաւոր բարեկամիդ.

բ) Շողոքորթ ծառայիդ.

գ) Անփորձ կնոջդ:

Ո՛վ մարդ, կըսէ Պրահմանը, քեզ հարստութիւն ուղարկեցի, դու ինքզինքդ ուրախութեան տուիր եւ մոռացար զիս. կարօտութիւն ուղարկեցի, դու ինքզինքդ տրտմութեան տուիր եւ դարձեալ մոռացար զիս: Ես կուղարկեմ քեզ մահ, դուն զիս երբէք չես մոռանար: